

Aktuální otázky hospodaření obcí

(včetně dopadů konsolidačního balíčku)

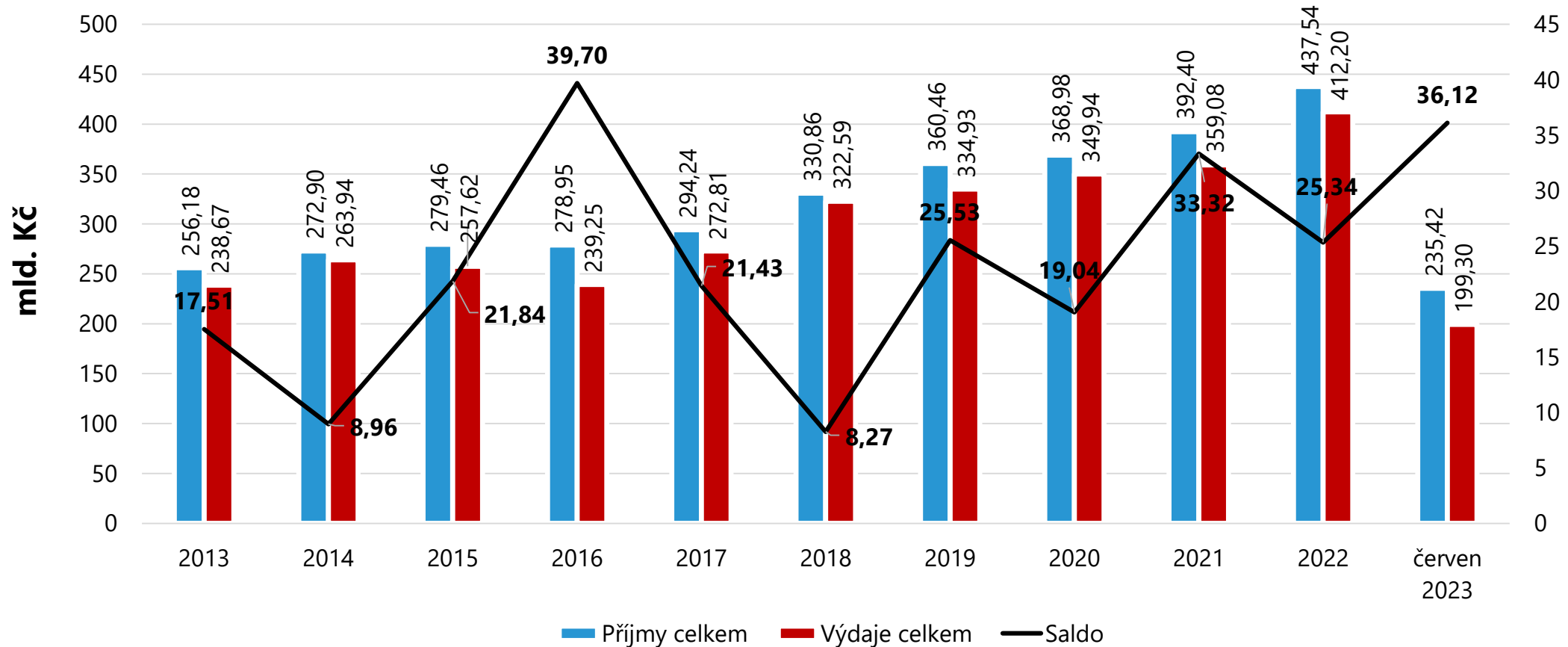
2.11. a 7.11. 2023

Ministerstvo financí
České republiky

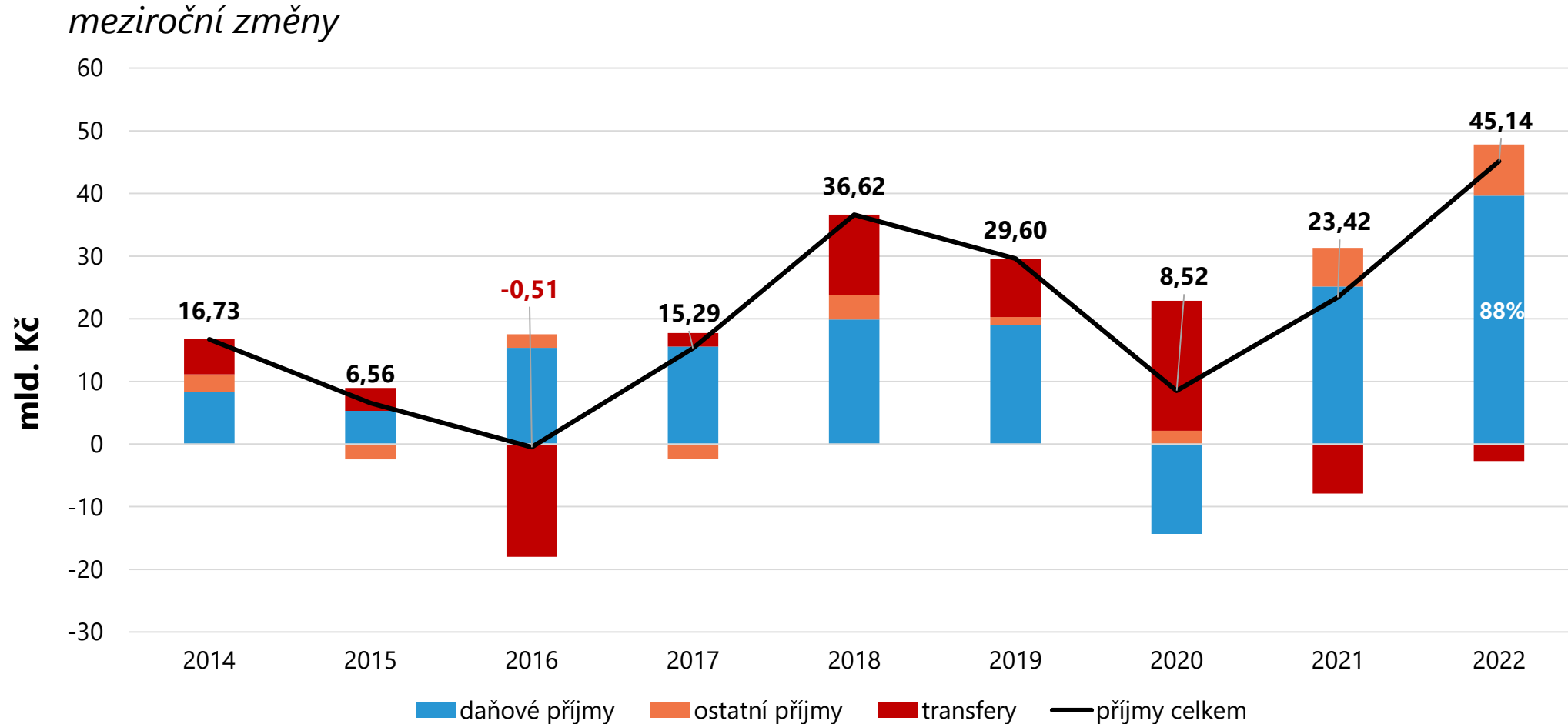
Saldo obcí zůstává dlouhodobě vysoce přebytkové

- hospodaření obcí v 1. pololetí roku 2023 navázalo na růstový trend
- dynamický růst příjmů i výdajů (inflace)
- kumulativní **přebytek za 10 let** přesáhl **220 mld. Kč** (z toho Praha 100 mld. Kč)
- **vysoké přebytky snižují efektivnost** nakládání s veřejnými prostředky

Tahounem růstu příjmů obcí jsou daňové příjmy

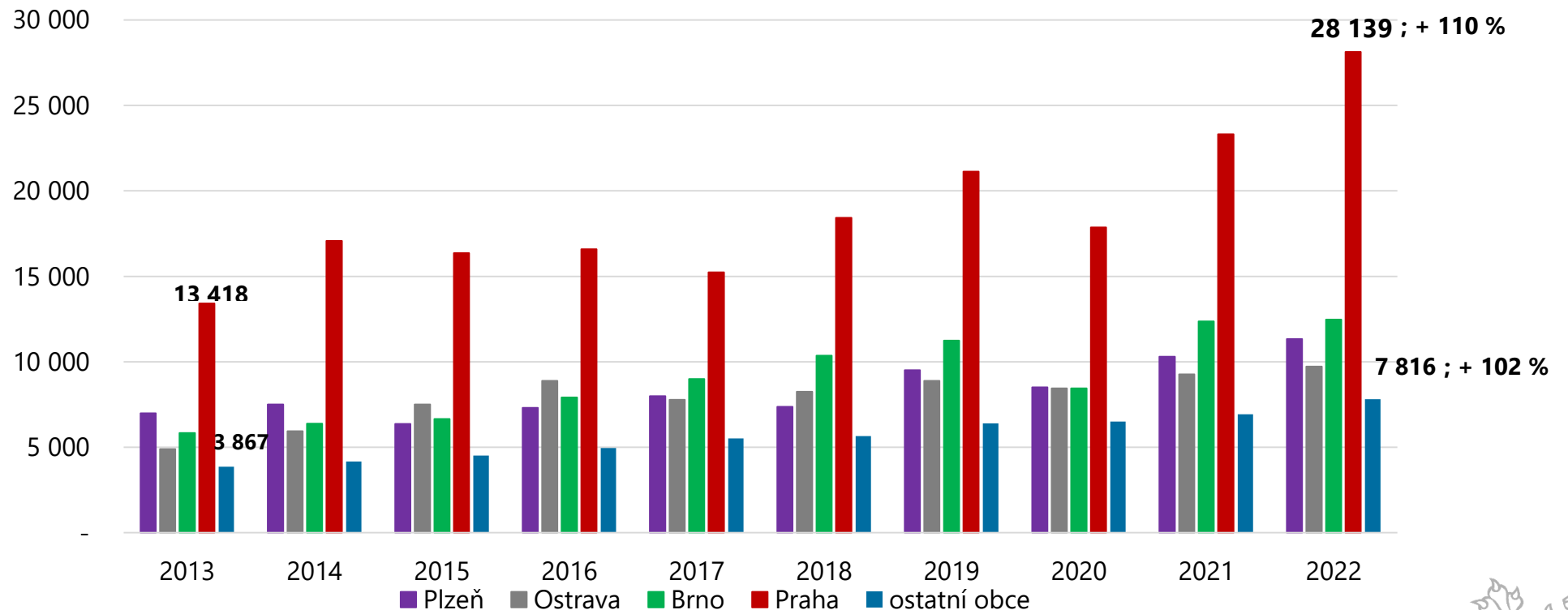
- na rekordním meziročním růstu příjmů se podílely výlučně **vlastní** příjmy obcí (z toho z **88%** daňové příjmy)

Finanční možnosti obcí se za 10 let zdvojnásobily

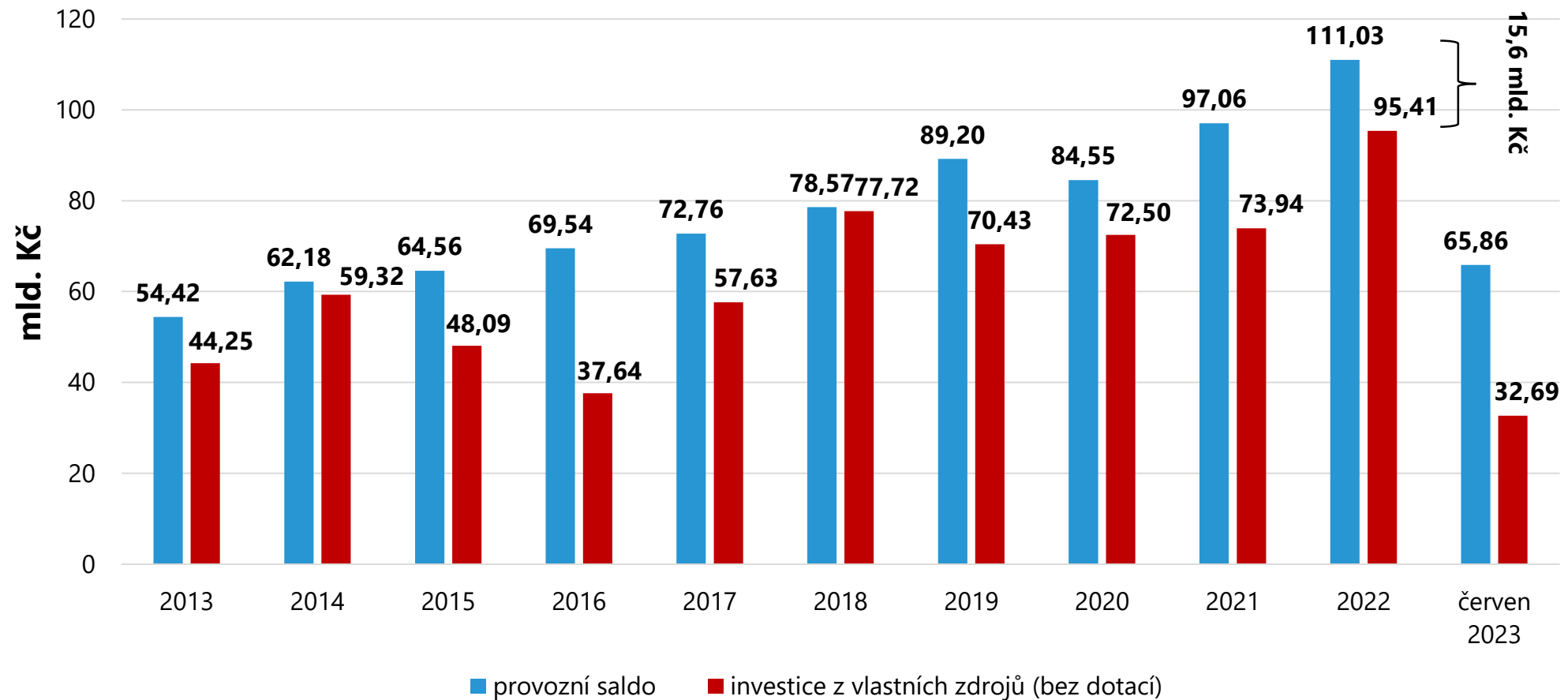
- průměrné provozní saldo na obyvatele
 - rok **2013: 5 177 Kč**
 - v roce **2022** vzrostlo z 9 070 Kč na **10 555 Kč**

Provozní saldo na obyvatele

...obce ho však na investice nevyužívají naplno

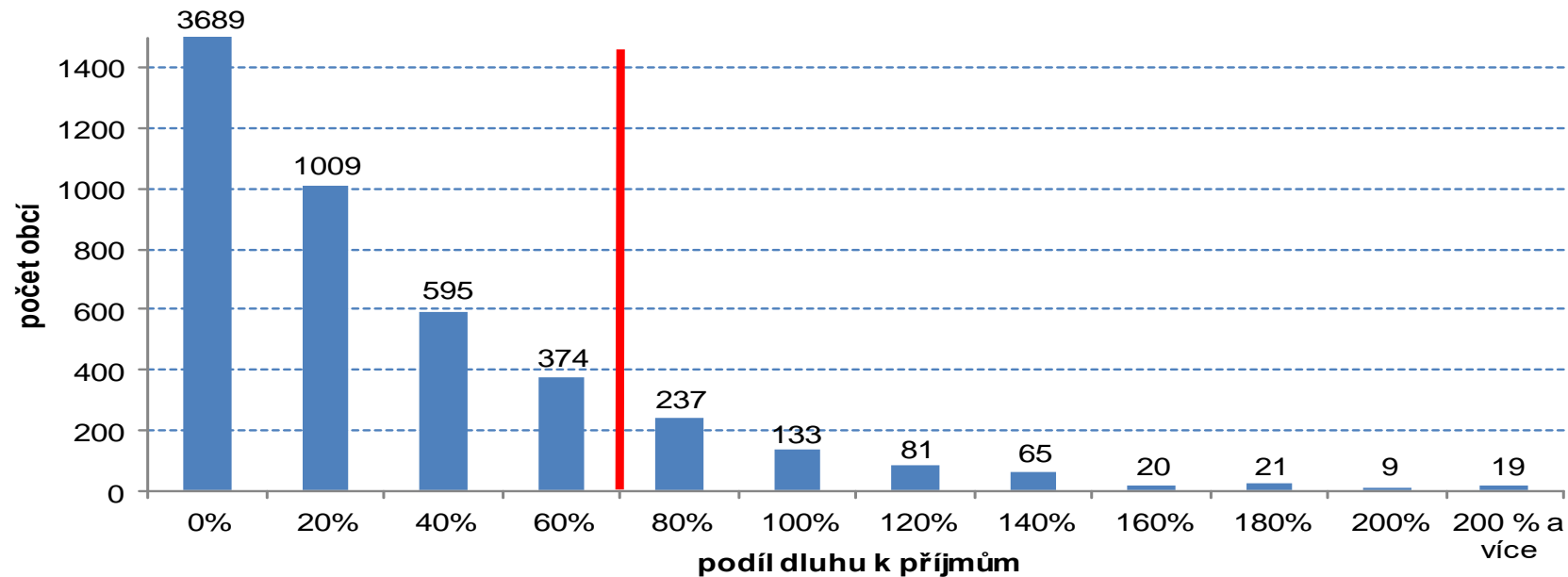
- za poslední dekádu obce nevyužily na investice **147 mld. Kč**
- **100 mld. Kč** (68 %) z toho připadá na Prahu

Zadlužení obcí je nadále velmi nízké

- **bez dluhu** hospodařilo 3 689 obcí, tj. **59 %**
- povinnost snížit svůj dluh **nesplnilo 10 obcí**
- celková **výše dluhu** obcí **65,8 mld. Kč**
- **585 obcí překročilo** hranici 60 %
- **průměrná výše** pravidla rozpočtové odpovědnosti **16,7 %**

Vyhodnocení plnění pravidla rozpočtové odpovědnosti za rok 2022

Shrnutí k monitoringu

- **porušením** dluhového **pravidla** rozpočtové odpovědnosti **není překročení 60% hranice**, ale nesplácení dluhu
- zákon **umožňuje dluh vyšší než 60 %** průměrných příjmů
- **smyslem pravidla** rozpočtové odpovědnosti je vést obce k tomu, **aby své dluhy nekumulovaly, ale postupně je splácely** a nedostaly se tak do dluhové pasti
- **nulový nebo nízký dluh nemusí znamenat, že obec hospodaří dobře**, pokud nejsou realizovány investiční akce a obec nepečuje o rozvoj svého území
- **nicnedělání a pouhé shromažďování peněz** na účtech **občanům vůbec nic nepřináší**
- Ministerstvo financí **větší akumulaci prostředků na účtech nedoporučuje**
- **zásadní je věcná podstata dluhu:** krytí investice nebo provozu

Daňové příjmy obcí – září 2023 (výkaz FIN)

Ukazatel	Období		Meziroční srovnání	
	09/2022	09/2023	mil. Kč	%
Daňové příjmy	220 507,2	255 074,9	34 567,7	115,68
z toho:				
Daně z příjmů fyzických osob	37 555,9	46 243,2	8 687,3	123,13
z toho:				
<i>ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	29 212,0	35 217,8	6 005,8	120,56
<i>z příznání</i>	2 460,9	2 476,5	15,6	100,63
<i>z kapitálových výnosů</i>	5 883,0	8 548,9	2 665,9	145,32
Daně z příjmů právnických osob	55 798,8	73 679,4	17 880,5	132,04
z toho:				
<i>daň z příjmů právnických osob</i>	48 148,8	64 413,1	16 264,4	133,78
<i>daň z příjmů právnických osob za obce</i>	7 650,0	9 266,3	1 616,3	121,13
Daň z přidané hodnoty	100 389,8	106 618,3	6 228,5	106,20
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	17 698,2	19 398,6	1 700,4	109,61
z toho:				
<i>poplatky a odvody v oblasti život. prostředí</i>	2 433,5	1 546,6	-886,9	63,55
<i>místní poplatky z vybraných čin. a služeb</i>	6 373,0	7 947,1	1 574,1	124,70
<i>ostatní odvody z vybraných čin. a služeb</i>	445,4	467,0	21,6	104,86
<i>správní poplatky</i>	2 231,7	2 315,7	84,0	103,76
Daně v oblasti hazardních her	6 214,7	7 122,2	907,5	114,60
Daň z nemovitých věcí	9 063,9	9 135,2	71,3	100,79

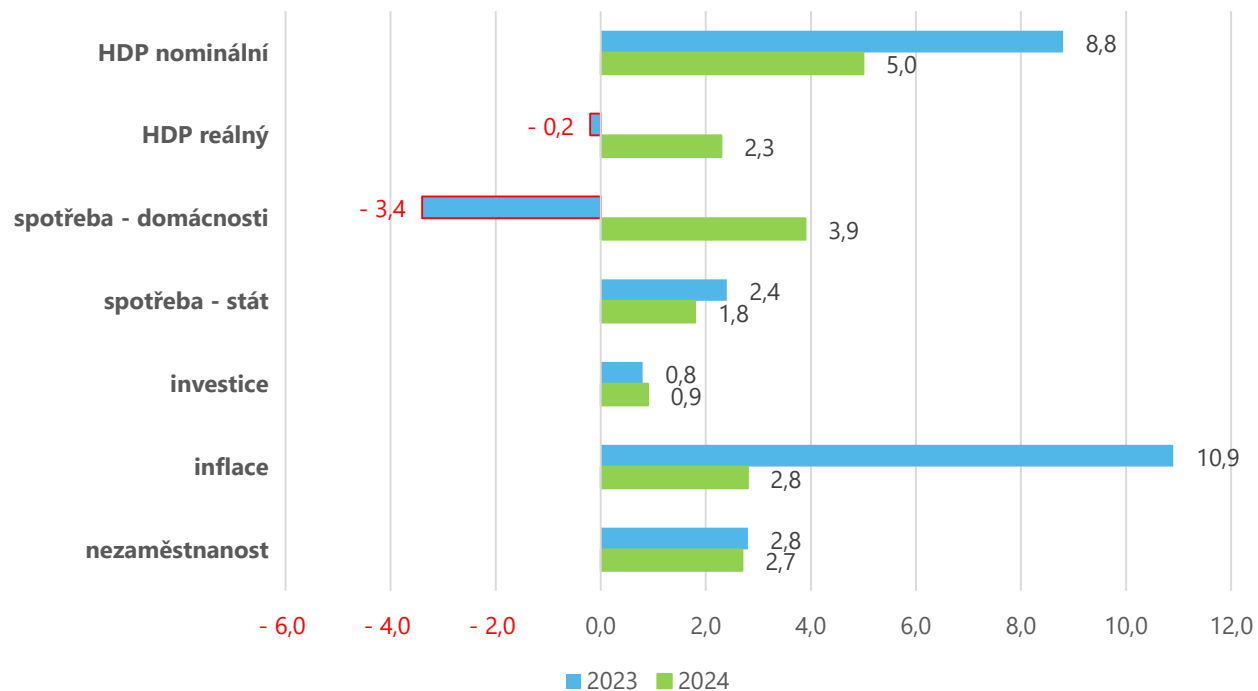
Návrh státního rozpočtu na rok 2024

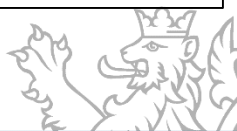
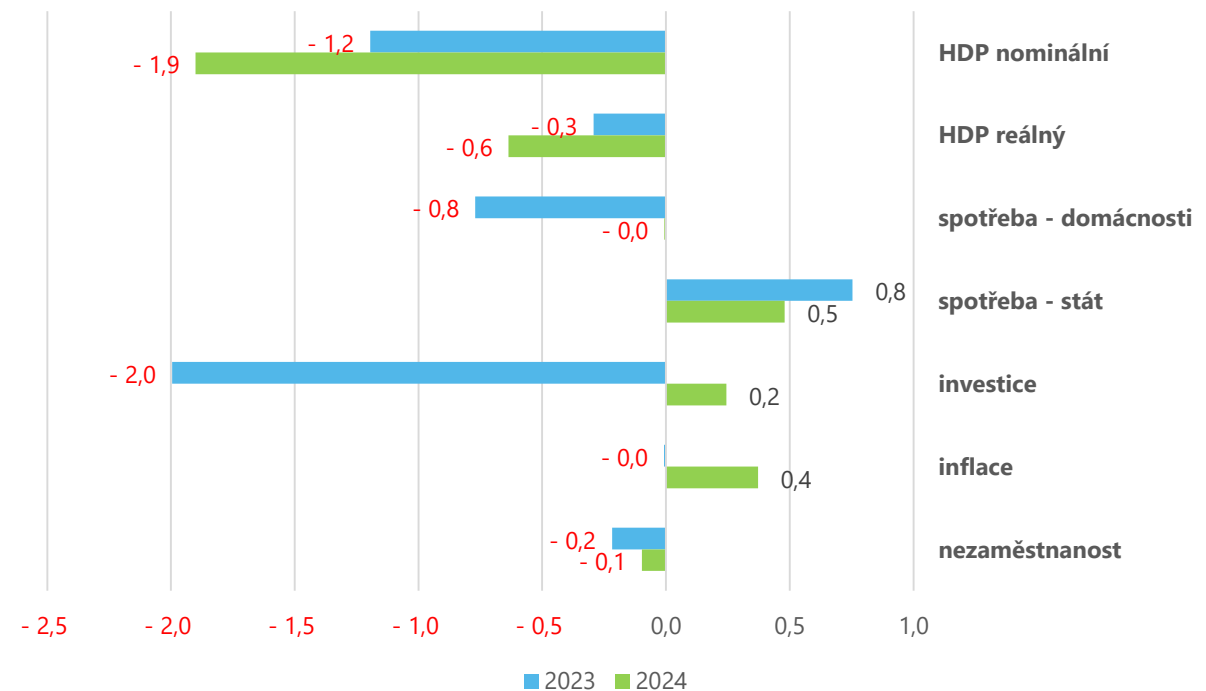
Hlavní makroekonomické parametry

- **stagflace na ústupu** (prudký pokles inflace a stagnace hospodářského růstu)
- **recese v Německu** negativně ovlivňuje ČR
- ekonomiku brzdí **nízká nezaměstnanost** a **utlumená spotřeba** domácností

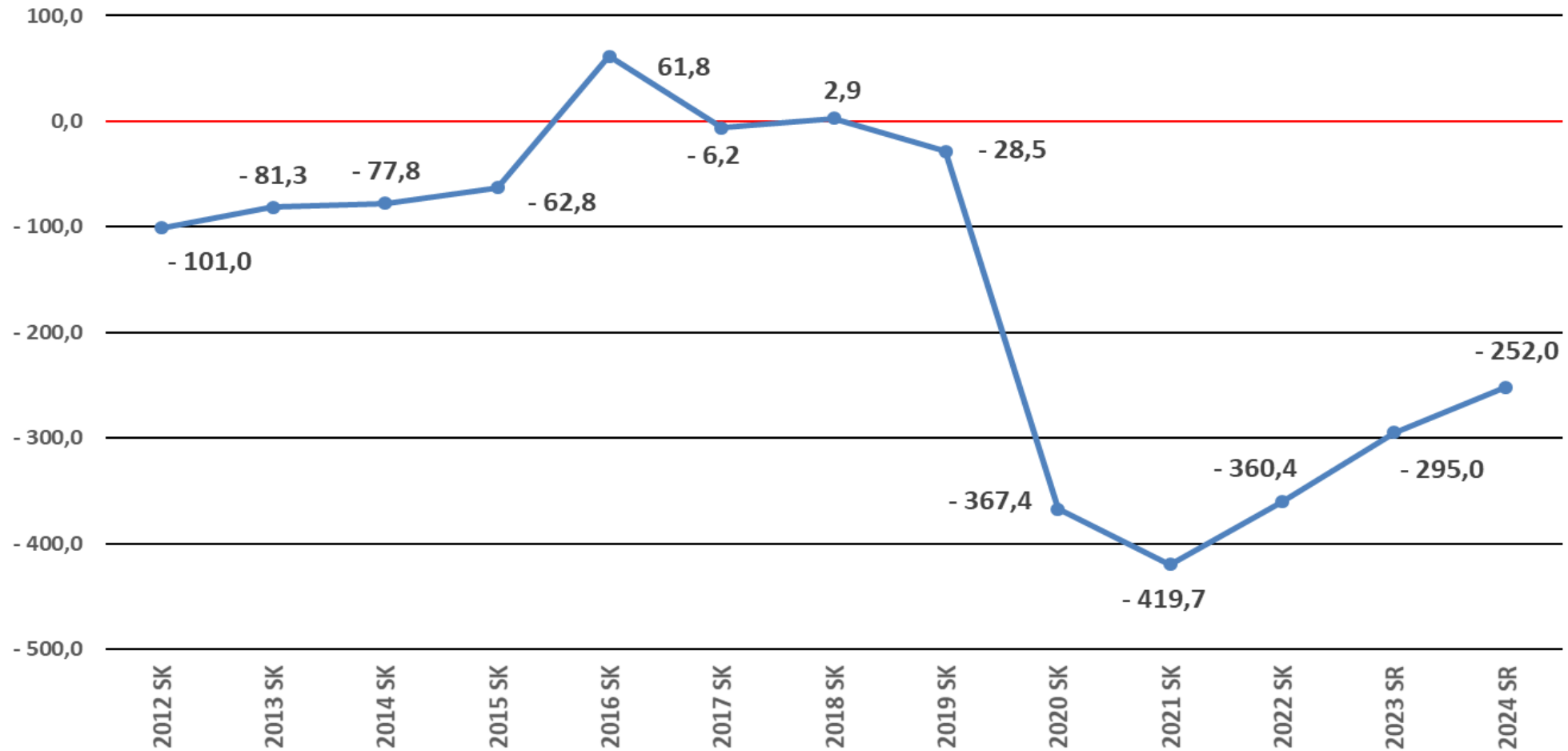
Hlavní ukazatele (%)

Srovnání predikcí - srpen vs. duben 2023 (%)

Vývoj salda státního rozpočtu

Podle predikce daňových příjmů budou sdílené daně růst i po schválení konsolidačního balíčku (stav po 3. čtení v PSP)

- v roce 2023 se očekává meziroční **růst o 14 %**
- v letech 2024 a 2025 by měl pokračovat **mírný růst o 4 – 5 % ročně**

OBCE (mld. Kč) vč. Prahy	skutečnost	predikce 2023			predikce 2024			predikce 2025		
	2022	2023	2023-22	2023/22	2024	2024-23	2024/23	2025	2025-24	2025/24
DPH	138,6	147,3	8,7	+ 6,3%	149,6	2,3	+ 1,6%	153,4	3,8	+ 2,5%
DPPO (sdílená část)	60,8	78,8	18,0	+ 29,6%	76,5	-2,3	-2,9%	81,9	5,4	+ 7,1%
DPFO celkem	52,8	62	9,2	+ 17,4%	63,5	1,5	+ 2,4%	65,6	2,1	+ 3,3%
<i>DPFO zvl.sazba</i>	8,3	10,6	2,3	+ 27,7%	9,3	-1,3	-12,3%	8,6	-0,7	-7,5%
<i>DPFO placená poplatníky</i>	3,6	3,6	0,0	+ 0,0%	3,5	-0,1	-2,8%	4,3	0,8	+ 22,9%
<i>DPFO placená plátcí</i>	40,9	47,8	6,9	+ 16,9%	50,7	2,9	+ 6,1%	52,7	2,0	+ 3,9%
DHH (všechny obce)*	1,9	2,0	0,1	+ 5,3%	3,6	1,6	+ 80,0%	3,9	0,3	+ 8,3%
Daň z nemovitých věcí	12,4	12,6	0,2	+ 1,6%	22,7	10,1	+ 80,2%	23,4	0,7	+ 3,1%
Celkem	266,5	302,7	36,2	+ 13,6%	315,9	13,2	+ 4,4%	328,2	12,3	+ 3,9%

* část DHH sdílená mezi všechny obce dle vyhlášky k zákonu o RUD (ostatní land-based hry)

Parametry predikce daňových příjmů

- stav: konsolidační balíček ve znění pozměňovacího návrhu koalice; po 3. čtení

podíly RUD	platný stav		návrh	
	2022	2023	2024	2025
obce (DPH, DPPO, DPFO)	25,84%	25,84%	24,92%	24,16%
kraje (DPH, DPPO, DPFO)	9,78%	9,78%	9,76%	9,45%
obce (DHH všechny obce - landbased - ostatní hry)	30,00%	30,00%	65,00%	65,00%
obce (DHH všechny obce - internetová hra - ostatní hry)	30,00%	30,00%	0,00%	0,00%
obce (DHH všechny obce - landbased technická hra)	0,00%	0,00%	22,50%	22,50%
obce (DHH dle herních pozic - landbased technická hra)	65,00%	65,00%	22,50%	22,50%
obce (DHH dle herních pozic - internetová technická hra)	65,00%	65,00%	0,00%	0,00%

kompence DNV

DNV (zvýšení sazeb)

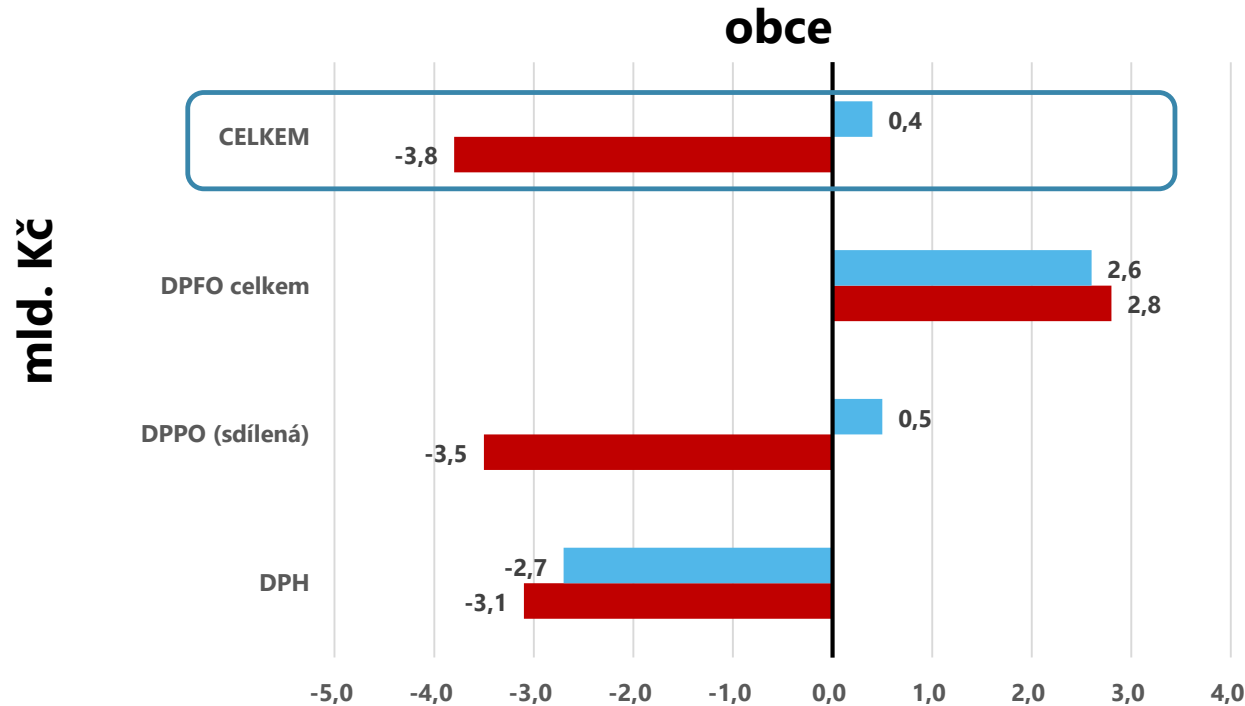
DPH, DPPO, DPFO

+ 10 mld.

- 10 mld.

Dubnová vs. srpnová predikce – autonomní vývoj (tj. bez vlivu navrhovaných opatření balíčku)

- nízká spotřeba způsobuje **pokles výnosu DPH** (pokles DPH tak není primárně v důsledku balíčku)
- **rozkolísané inkaso DPPO:**
 - časový posun odložených inkas (hromadění automobilů v lockdownu, nedostatek čipů...)
 - extrémní zisky energetických společností

- **DPFO** by měla **růst v obou letech** (nízká nezaměstnanost, tlak na nesnižování reálných mezd)

Příspěvek na výkon státní správy

- **návrh 2024: - 2 %**
- rozpis dle jednotlivých obcí dostupný na stránkách <https://www.prispevekobce.cz/>
 - vyhledávání podle názvu obce
 - přehledné zobrazení struktury příspěvku

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

O PŘÍSPĚVKU METODIKY KONTAKT WEB MV ČR

• METODIKY
• KALKULAČKA CENY ÚVAZKU

HLEDÁNÍ DLE OBCE: Přerov ROK: 2023

Kalkulačka ceny úvazku dle metodiky MV

Platová třída: 10 Platový stupeň: 1 Obec Kraj

Roční náklady	
Tabulkový plat:	280 680,- Kč
Netarifní ohodnocení (25% z nejvyššího pl. st. ve třídě):	103 110,- Kč
Povinné odvody (33,8 %):	129 721,- Kč
Režijní náklady (48 %):	246 485,- Kč
Výsledek:	759 996,- Kč

Výsledná částka vyjadřuje modelové roční náklady na 1 pracovní místo podle metodiky MV. V případě potřeby detailnějšího rozdělení využijte prosím postup v [metodice](#).

HLEDÁNÍ DLE OBCE: napíšte názov obce... ROK: 2023

PŘÍSPĚVEK NA VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY PRO OBCE 2023

Středočeský kraj > Kutná Hora > Kutná Hora

43 617 500 Kč
celková výše příspěvku obce na rok 2023
(třináctí výše může být upravena rozhodnutím krajského úřadu při převodu některých agend)

SLOŽKY PŘÍSPĚVKU OBCE:

■ Rozšířená působnost (ORP) ■ Stavění působnost ■ Věcné opatrování
■ Řídicí příkazy ■ Pověřeny obecní úřad ■ Matřiční působnost
■ Územní plánování ■ Jednotná kontaktní místa ■ Základní působnost
■ Zvláštní postavení ■ Žádosti o občanské příkazy ■ Aktivace občanských příkazů
■ Živnostenský úřad ■ Zkušební komise

954 726 Kč příspěvek na základní působnost
24 703 648 Kč příspěvek na rozšířenou působnost
725 868 Kč příspěvek na žádosti o občanské příkazy
288 204 Kč příspěvek na řídicí příkazy
1 255 378 Kč příspěvek na územní plánování
1 174 784 Kč příspěvek na matřiční úřad vykanovně
963 085 Kč příspěvek na zkušební komise

6 150 536 Kč příspěvek na pověřený obecní úřad
3 592 083 Kč příspěvek na stavební působnost
17 045 Kč příspěvek na aktivace občanských příkazů
2 196 000 Kč příspěvek na veřejné opatrování
555 857 Kč příspěvek na matřiční úřad paušálně
1 040 319 Kč příspěvek na živnostenský úřad

Kutná Hora

ZÁKLADNÍ INFORMACE:
Údaje platné k 1.1.2022

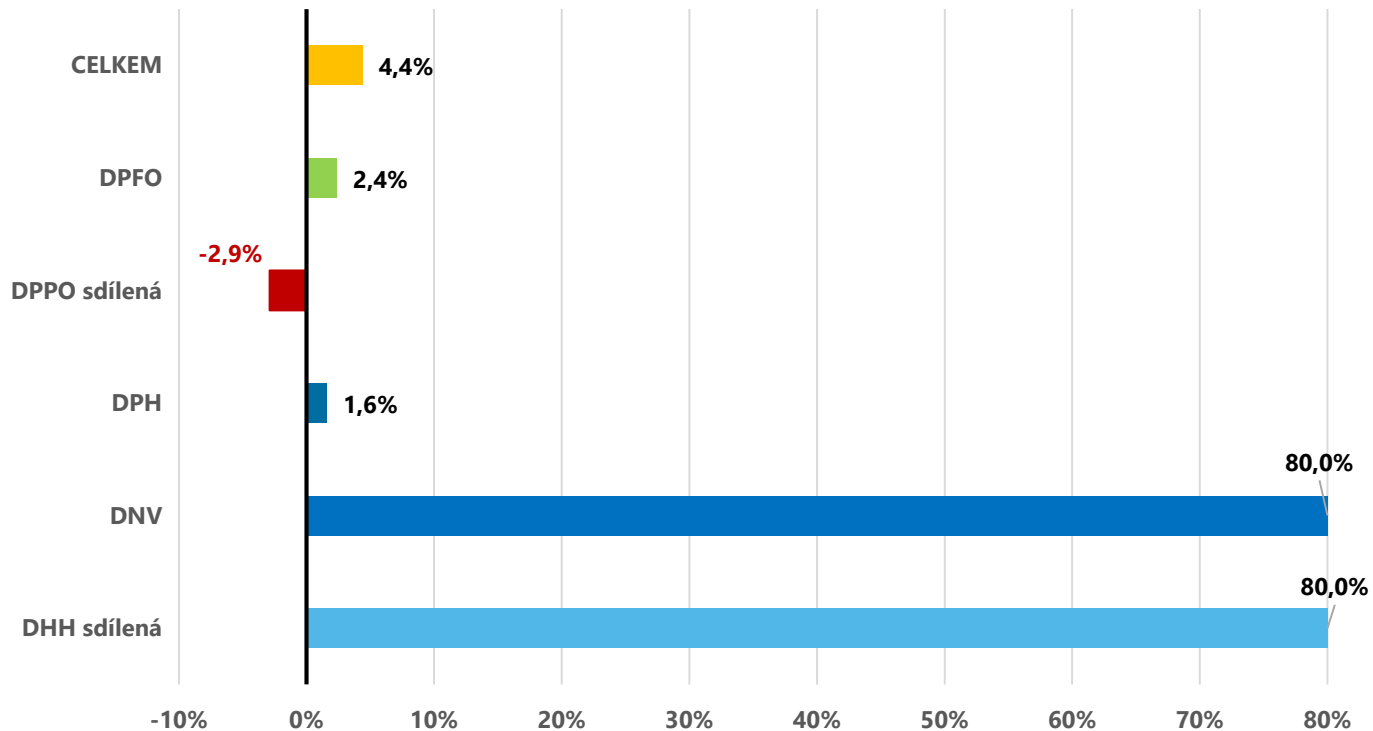
633555 ZLUJ
20 450 počet obyvatel
24 902 počet obyvatel ve správním obvodu matřičního úřadu
30 333 počet obyvatel ve správním obvodu stavebního úřadu
34 695 počet obyvatel ve správním obvodu pověřeného obecního úřadu
45 567 počet obyvatel ve správním obvodu úřadu obce s rozšířenou působností

2 počet narození
195 počet sňatků
528 počet úmrtí
131 počet určené otcovství
5 148 počet nabraných žádostí: občanské příkazy
487 počet aktivací: občanské příkazy
2 044 počet nabraných žádostí: řídicí příkazy
72 počet opatrovanců
458 počet aktů územního plánování
3 033 počet aviz: živnostenský úřad
2 040 počet zkušebek z předpisů a zdravotnické přípravy (A, B, T, C, D)
228 počet zkušebek z údržby a ovládní vozidla (C, D)
1 812 počet zkušebek z praktické jízdy (A, B, T)
281 počet zkušebek z praktické jízdy (C, D)
57 počet zkušebek z profesní způsobilosti

Pro stanovení výše příspěvku pro rok 2023 byly použity údaje za rok 2022

Doporučení pro sestavení rozpočtu 2024

Predikce 2024 – sdílené daně a DNV

- **nepodstřelovat** zásadně **daňové příjmy**
- odhadnout **nedaňové příjmy** (z vlastní činnosti, nájemné...)
- rozpočtovat **běžné** (pravidelné, provozní) **transfery**
- zohlednit plány s **DNV** (koeficienty)
- aktualizovat **místní poplatky**
- dopad **podnikatelské činnosti**
- zohlednit **snížení výnosů z technické hazardní hry** (cca – 75 %)
- **navýšení odměn** zastupitelů

Legislativní okénko

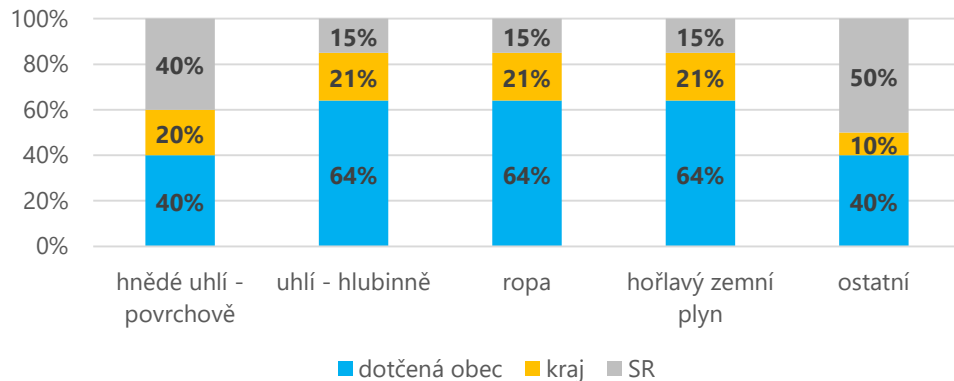
- *vybrané předpisy konsolidačního balíčku*
- *zák. iniciativy na změny RUD*
- *zákony o ÚSC*

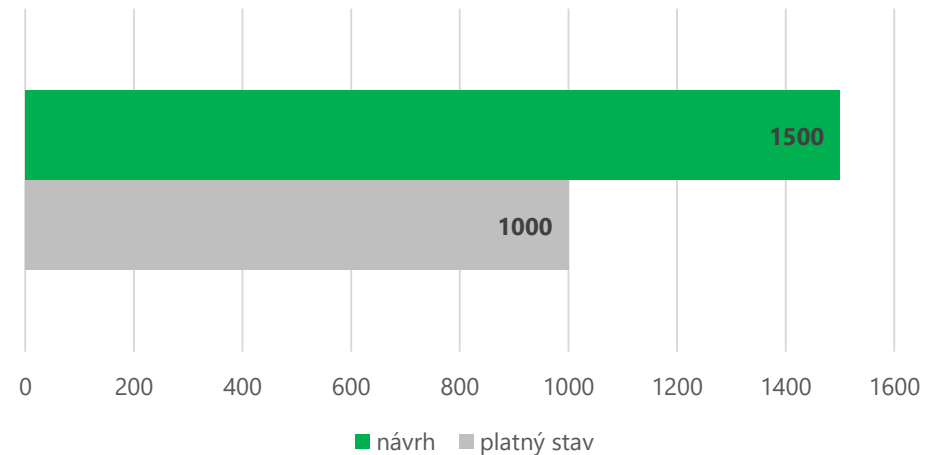
Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 44/1988 Sb., horní zákon

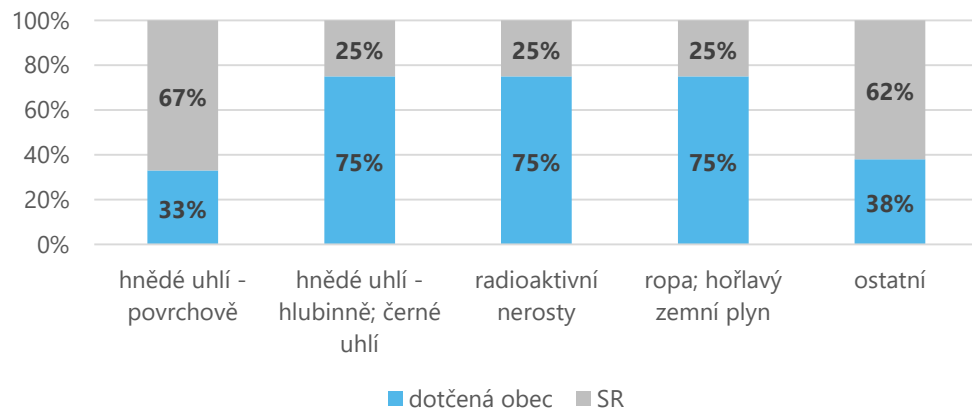
Návrh

Úhrada z dobývacího prostoru (Kč / ha)

Platný stav

- obce + **357 mil. Kč**, kraje + **311 mil. Kč**
 - **kraje** mohou výnos použít pouze **k odstranění škod** způsobených v důsledku dobývání a na revitalizaci pozemků, a to **v obcích nacházejících se mimo dobývací prostor**
- **povinnost nastavit řídicí a kontrolní systém**

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 250/2000 Sb., rozpočtová pravidla územních rozpočtů

- **Fond odměn:**
 - **do výše 20 %** ze zlepšeného VH, nejvýše do 20 % objemu prostředků na platy (**nikoliv 80 %**)
- **FKSP:**
 - ruší se vyhláška č. 114/2002 Sb., o FKSP
 - **tvorba ve výši 1 %** z ročního objemu nákladů na platy
 - nejméně **50 %** na **produkty spoření na stáří zaměstnanců**

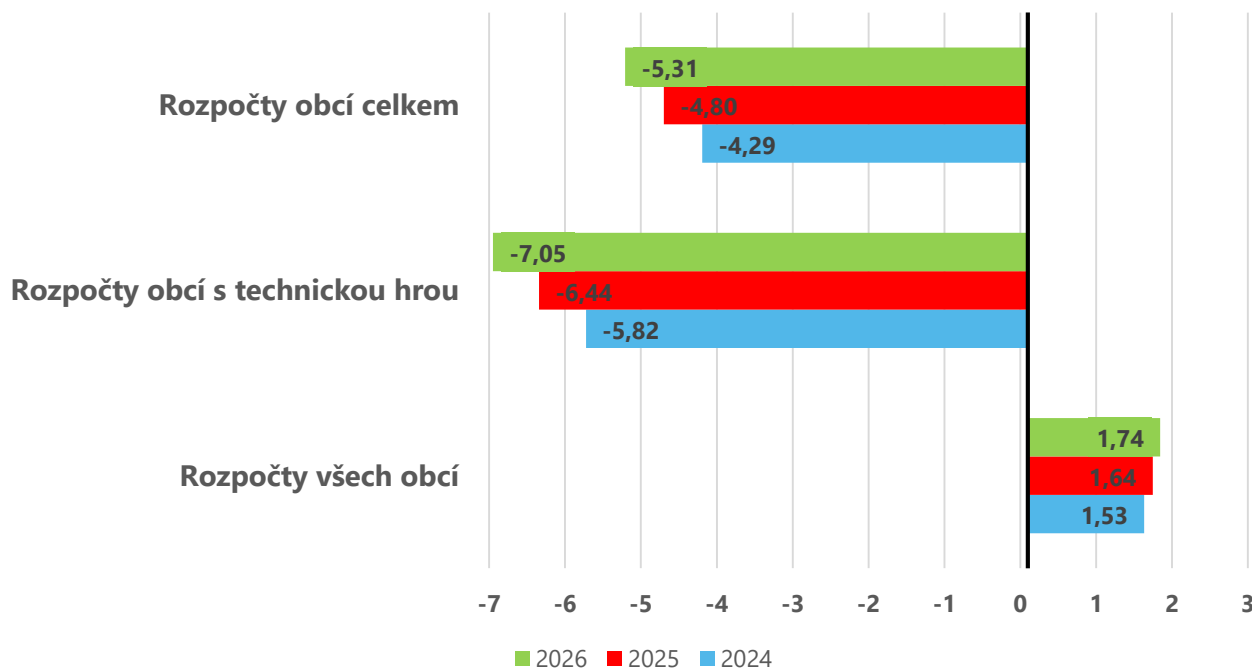

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

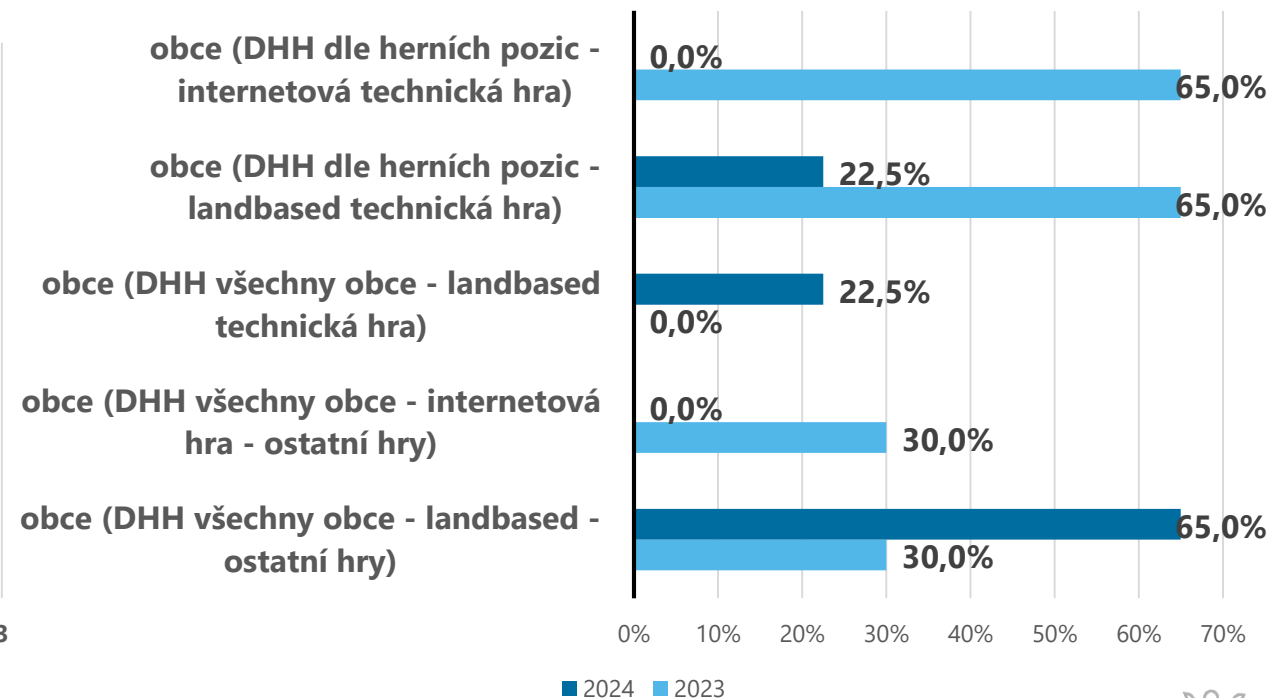
zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her

- změna sazeb
- úprava RUD

Změna výnosů DHH u obcí (mld. Kč)

Návrh - rozpočtové určení DHH

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

účinnost od 1. 1. 2024

- **navýšení sazeb** o 80 %
- zavedení **inflačního koeficientu**
- změny týkající se **místního koeficientu**

účinnost od 1. 1. 2025

- **koeficient dle velikosti obce** nebude možné snížit (zůstává možnost jeho zvýšení o 1 kategorii)
- **ruší se** koeficient „1,5“ (rekreace, garáže, podnikání)
- zpřesnění definice u osvobození veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

změny u místních koeficientů

- **obecně závazná vyhláška** (neadresná)
 - obec
 - jednotlivé katastrální území
 - jednotlivý městský obvod nebo městská část
 - jednotlivá skupina nemovitých věcí (např. rekreační budovy)
- **opatření obecní povahy** (adresné; chybí určitá míra obecnosti)
 - jednotlivá nemovitá věc
- **lhůty** pro zastupitelstvo:
 - OZV **do 31. 9** musí nabýt platnosti (Sbírka)
 - opatření obecné povahy: **do 30. 6** zaslat správci daně
- **výše: 0,5 – 5,0** (u **zemědělských pozemků a staveb 0,5 – 1,5**)

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

zákon č. 23/2017, o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

- **zveřejnění návrhu rozpočtu** – včetně informace o schváleném rozpočtu a o plnění rozpočtu n-1 → **neplatí, pokud je informace na MONITORu**
- **dluh ÚSC**: doplňují se **veřejno a soukromoprávní vztahy s dobou splatnosti delší než 1 rok**
(s výjimkou závazků z transferů a závazků, jejichž cílem nebylo odložení splácení dluhů (cizí prostředky, např. přijatá jistota)
- MF zveřejňuje u každého ÚSC dluhové pravidlo a výši povinného snížení dluhu na MONITORu → **nikoliv již seznam ÚSC překračujících dluhové pravidlo**

Konsolidační balíček (od 1. 1. 2024)

- vyhláška č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě

- úprava podseskupení 138 (příjem z DHH)**

všechny
obce

- Položka 1381 - Příjem z DHH s výjimkou dílčí daně z technických her **za zdaňovací období do konce roku 2023**

obce s
tech. hrou

- Položka 1385 - Příjem z dílčí daně z technických **her za zdaňovací období do konce roku 2023**

všechny
obce

- **Položka 1386 - Příjem z daně z hazardních her s výjimkou technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu**

obce s
tech. hrou

- **Položka 1387 - Příjem z daně z technických her neprovozovaných prostřednictvím internetu**

pouze
SR

- **Položka 1388 - Příjem z daně z internetových hazardních her**
- **Položka 1389 - Příjem z daně z hazardních her provozovaných bez povolení nebo ohlášení**

- zrušení položky 5424 – Náhrady mezd a příspěvky v době nemoci nebo karantény → přechází do seskupení položek *50 Platy***

Děkuji za pozornost

Odbor Financování územních rozpočtů

monitor.statnipokladna.cz

<https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/metodicka-podpora>

